

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Tuomioistuinten Päätösten Tunnustaminen Ja Täytäntöönpano](#) > [Tuomioistuinratkaisun Täytäntöönpano](#) > Lithuania

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Täytäntöönpanolla tarkoitetaan niiden velvoitteiden toteuttamista, joita oikeudenkäyntimenettelyjen asianosaisille on asetettu tuomioistuinten päätöksillä. Toisin sanoen asianosaiset suorittavat toimet, joihin heidät tuomioistuimen päätöksessä veloitetaan. On tuomioistuimen päätöksiä, joita ei tarvitse panna erikseen täytäntöön. Tällaisia ovat esimerkiksi tuomioiden tunnustamista sekä oikeussuhteen lakkaamista, muuttamista tai vahvistamista koskevat päätökset. Tuomioistuimen päätös voidaan panna täytäntöön joko vapaaehtoisesti asianosaisten toimesta (siis ilman täytäntöönpanotoimia) tai pakkokeinoja käyttäen. Jos henkilö, jolle tuomioistuimen päätös on osoitettu, ei pane päätöstä täytäntöön vapaaehtoisesti, asianomaisella velkojalla on oikeus hakea tuomioistuimelta täytäntöönpanomääräystä ja toimittaa saamansa määräys ulosottomiehelle.

Ulosottomiehet ovat henkilöitä, joille valtio on antanut valtuudet toteuttaa velkojan pyynnöstä toimia sen varmistamiseksi, että tuomioistuimen päätös, jota ei toteuteta vapaaehtoisesti, pannaan täytäntöön pakkokeinojen avulla.

Tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanosta säädetään Liettuan tasavallan siviiliprosessilain VI luvussa (Täytäntöönpanomenettely) ja tuomioiden täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden hyväksymisestä 27. lokakuuta 2005 annetussa oikeusministerin määräyksessä nro 1R-352, jäljempänä 'täytäntöönpano-ohjeet'. Päätösten täytäntöönpanoa koskevia erityissäännöksiä on mahdollista sisällyttää muihinkin säädöksiin.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Tuomioiden täytäntöönpano on ulosottomiesten tehtävä.

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

3.1 Menettely

Tuomioistuimen päätökseen perustuvan täytäntöönpanomääräyksen toimittaa ulosottomiehelle henkilö, jolla on tähän valtuudet, eli velkoja tai hänen edustajansa. Jos määräyksen toimittaa edustaja, hänellä on oltava tähän lain vaatimusten mukaisesti myönnetty ja laadittu valtuutus. Tämä merkitsee, että luonnollisen henkilön antaman valtuutuksen on oltava notaarin vahvistama; oikeushenkilön antaman valtuutuksen voi hyväksyä myös kyseisen oikeushenkilön päätösvaltainen elin. Jos täytäntöönpanomääräyksen toimittaa ulosottomiehelle asianajaja tai tämän avustaja, hänen on toimitettava ulosottomiehelle myös asiakkaan eli velkojan kanssa tehty kirjallinen sopimus tai muu asiakirja, jossa vahvistetaan kyseisen edustajan oikeudet ja velvollisuudet ja niiden laajuus. Rahasumman perintää koskevat täytäntöönpanomääräykset toimitetaan ulosottomiehille erityisen ulosottomiesten tietojärjestelmän kautta täytäntöönpano-ohjeissa tarkoitetun menettelyn mukaisesti: suhteellisesti kaikille toiminta-alueella toimiville ulosottomiehille ottaen huomioon täytäntöönpano-ohjeiden mukaiset täytäntöönpanomääräysten luokat ja takaisinperittävät määrät. Lisäksi varmistetaan, että samaan velalliseen kohdistettavaa uutta perintää koskeva täytäntöönpanomääräys toimitetaan sille ulosottomiehelle,

joka hoiti kyseisen velallisen aiempaa perintää, paitsi jos uusi täytäntöönpanomääräys ei kuulu kyseisen ulosottomiehen toimivalta-alueeseen. Ulosottomiehen on tarkistettava kolmen päivän kuluessa täytäntöönpanomääräyksen vastaanottamisesta ja kiireellisissä tapauksissa välittömästi, ettei sen täytäntöönpanolle ole mitään ilmeistä estettä.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Täytäntöönpanomääräyksen voi toimittaa ulosottomiehelle täytäntöönpanoa varten velkoja tai hänen edustajansa tai täytäntöönpanomääräyksen antanut viranomainen tai virkamies. Jos velallinen on luonnollinen henkilö, ulosottomies panee täytäntöönpanomääräyksen täytäntöön kyseisen henkilön asuinpaikan, työskentelypaikan tai omaisuuden sijaintipaikan mukaisesti. Jos velallinen on oikeushenkilö, ulosottomies panee täytäntöönpanomääräyksen täytäntöön velallisen sääntömääräisessä kotipaikassa tai velallisen omaisuuden sijaintipaikassa.

Täytäntöönpanomääräys on toimitettava täytäntöönpantavaksi sovellettavan vanhentumisajan kuluessa. Tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanoa koskeva määräys voidaan toimittaa täytäntöönpantavaksi 5 vuoden kuluessa lopullisen päätöksen voimaantulosta. Määräaika kiireellisesti täytäntöönpantavien tuomioistuimen päätösten toimittamiselle alkaa kulua päätöksen hyväksymispäivää seuraavana päivänä.

Täytäntöönpanomääräys katsotaan hyväksytyksi, kun kantaja on maksanut täytäntöönpanomaksun ulosottomiehelle kokonaisuudessaan. Ulosottomies voi luopua maksusta kokonaan tai osittain tai lykätä maksua siihen asti, että täytäntöönpanomenettely on päättynyt, jos tämä on aiheellista kantajan (luonnollinen henkilö) taloudellisen tilanteen perusteella.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

Käytettävissä olevat täytäntöönpanotoimet ovat

1. velallisen omaisuuteen, saataviin ja varallisuusoikeuksiin kohdistuva perintä;
2. muiden henkilöiden hallussa oleviin velallisen rahavaroihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuva perintä;
3. muihin henkilöihin kohdistettu kielto siirtää velalliselle rahaa tai muuta omaisuutta tai suorittaa velallisen puolesta muita velvoitteita;
4. velallisen oikeuksia koskevien asiakirjojen haltuunotto;
5. velallisen palkkaan, eläkkeeseen, etuuksiin tai muuhun tuloon kohdistuva perintä;
6. tiettyjen velallisen hallinnassa olevien, tuomioistuimen päätöksessä mainittujen esineiden haltuunotto ja niiden luovuttaminen velkojan haltuun;
7. velallisen omaisuuden hallinnointi ja tästä saadun tulon käyttäminen velkojan vaatimuksen maksuun;
8. velallisen velvoittaminen toteuttamaan tiettyjä toimia tai pitäytymään niistä;
9. kuittausoikeuden toteuttaminen;
10. muut laissa säädetyt toimet.

Useampia täytäntöönpanotoimia voidaan toteuttaa samanaikaisesti.

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Jos velallinen on luonnollinen henkilö, perintätoimet voidaan kohdistaa seuraavaan omaisuuteen:

- kiinnitykset ja vakuudet, jos perintä tapahtuu kiinnityksenhaltijan tai vakuuden haltijan eduksi;
- velallisen käteisvarat, omistusoikeudet, arvopaperit, palkat, avustukset tai muut tulot tai irtain omaisuus;
- velalliselle kuuluva kiinteä omaisuus;
- velallisen omistama viljelysmaa, jos velallisen päätoimiala on maatalous;
- velallisen käytössä oleva asunto.

Jos velallinen on oikeushenkilö, perintätoimet voidaan kohdistaa seuraavaan omaisuuteen:

- kiinnitykset ja vakuudet, jos perintä tapahtuu kiinnityksenhaltijan tai vakuuden haltijan eduksi;
- käteisvarat, omistusoikeudet, arvopaperit, tehdasvalmisteet ja muu irtain ja kiinteä omaisuus, jota ei käytetä tai sovelleta suoraan tuotantoprosessissa, lukuun ottamatta hallinnollisia tiloja;
- muu omaisuus;

- tuotantotoiminnassa tarvittava kiinteä omaisuus sekä raaka-aineet ja tarvikkeet, koneet, laitteet ja muut tuotantohyödykkeet, joita käytetään suoraan tuotannossa.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Täytäntöönpanotoimet ja -menettelyt vaihtelevat sen mukaan, pannaanko täytäntöön rahamääräinen vai jokin muu velvoite ja kohdistuuko perintä velkojan varoihin, tuloihin vai muuhun omaisuuteen.

Jos rahamääräinen velvoite pannaan täytäntöön kohdistamalla perintä velallisen varoihin, jotka ovat luotto-, maksu- tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksen hallussa, ulosottomies lähettää näille laitoksille käteisrajoituksia koskevan tietojärjestelmän kautta määräyksen rajoittaa velallisen varojen käyttöä tai pidättää velallisen varoista velan ja täytäntöönpanokustannusten kattamiseksi tarvittava määrä.

Jos ulosottomies saa tietää, että velallisen varoja tai muuta omaisuutta on kolmannen osapuolen hallussa, kyseiset varat ulosmitataan. (Ulosottomiehellä on oikeus saada tällaiset tiedot ja myös tieto siitä, onko kolmannella velvollisuus maksaa varoja tai toimittaa muuta varallisuutta velalliselle).

Jos täytäntöönpano koskee rahavelvoitetta ja perintätoimet kohdistetaan velallisen tuloihin, ulosottomies toimittaa täytäntöönpanomääräyksen velallisen työnantajalle tai muulle henkilölle, jolta velallinen saa tuloa. Perittävän summan kattamiseen tarvittava määrä vähennetään velallisen palkasta ja siihen rinnastettavasta tulosta.

Jos täytäntöönpano koskee rahamääräistä saatavaa ja perintätoimet kohdistetaan velallisen omaisuuteen, kyseinen omaisuus ulosmitataan ja myydään. Perintätoimia ei voi kohdistaa velallisen rahavaroihin, jos velallinen toimittaa ulosottomiehelle näyttöä siitä, että kyseinen rahamäärä saadaan perittyä velallisen tuloista tehtävien lakimääräisten pidätysten kautta kuuden kuukauden kuluessa, tai jos perintä kohdistuu velallisen asuntoon, 18 kuukauden kuluessa. Perintätoimia voidaan kohdistaa velallisen omistamaan ja hänen omana asuntonaan käyttämäänsä asuntoon ainoastaan siinä tapauksessa, että perittävä määrä on suurempi kuin 4 000 euroa. Tapauksissa, joissa energialaskuihin tai kunnallisiin tai muihin palveluihin liittyvien maksamattomien määrien perimiseksi on ulosmitattu asunto, tuomioistuin voi velallisen tai hänen perheenjäsentensä pyynnöstä määrätä, ettei ulosottoa saa toimittaa asuinhuoneistosta tai talosta tai sen osasta, jossa kyseiset henkilöt ovat viimeksi asuneet ja jonka he tarvitsevat asunnokseen. Tehdessään asiaa koskevan päätöksen tuomioistuin ottaa huomioon lasten, vammaisten ja heikossa asemassa olevien henkilöiden edut ja taloudellisen tilanteen.

Velallisen omaisuuden ulosmittaus merkitsee, että omaisuuteen kohdistetaan väliaikainen kieltomääräys tai sen omistusoikeutta tai omistusoikeuteen kuuluvia yksittäisiä oikeuksia (hallinnointi-, käyttö- tai luovutus-oikeus) rajoitetaan.

Ulosmittauksen toimittaa tuomioistuin tai ulosottomies.

Tuomioistuin toteuttaa omaisuuden ulosmittauksen antamalla määräyksen väliaikaisen turvaamistoimen täytäntöönpanosta. Ulosmitattavan omaisuuden arvo ei saa ylittää saatavan määrää. Tuomioistuin voi peruuttaa tällaisen päätöksen asianosaisen pyynnöstä tai määrätynlaisissa tapauksissa omasta aloitteestaan. Kun tuomioistuin on hylännyt kantajan vaatimuksen, väliaikaiset turvaamistoimet jäävät kuitenkin voimaan, kunnes pääasiaa koskeva päätös tulee lainvoimaiseksi. Jos kantajan vaatimus täytetään sen jälkeen kuin tuomioistuin on soveltanut väliaikaisia turvaamistoimia, turvaamistoimet jäävät voimaan, kunnes tuomioistuimen päätös on pantu täytäntöön.

Täytäntöönpanopäätöstä toimeenpanevan ulosottomiehen on allekirjoitettava ulosmittausmääräys velallisen omaisuuden ulosmittauksen yhteydessä. Ulosottomies voi peruuttaa ulosmittausmääräyksen ainoastaan, jos kyseessä on ulosmittaus, jonka hän toimittaa henkilökohtaisesti. Periaatteena on, ettei ulosottomies saa ulosmitata velallisen omaisuutta enemmän kuin on tarpeen perittävän määrän ja täytäntöönpanokustannusten kattamiseksi.

Omaisuuden realisoinnista voi huolehtia yritys, jonka tehtävänä on muuttaa omaisuutta rahaksi tai muuksi omaisuudeksi. Tällöin omaisuus realisoidaan toimittamalla pakkohuutokauppa. Kun kyseessä on velalliselle tai vakuudenantajalle kuuluva ulosmitattu omaisuus, se siirretään velkojalle, myydään velallisen ehdottamalle ostajalle tai realisoidaan muulla tavoin. Sen mukaan, mistä syystä ulosmittaus toimitetaan ja minkälaisuudesta omaisuudesta on kyse, ulosmitatun omaisuuden realisoivat lain edellytysten mukaisesti joko ulosottomies, valtion

verotarkastusvirasto tai julkista arvopaperikauppaa harjoittava välittäjä tai liike.

Velallisen kiinteä omaisuus ja muu lain mukaisesti rekisteröity omaisuus, jonka arvo on yli 2 000 euroa, sekä muu irtain omaisuus, jonka yksikköarvo on yli 30 000 euroa, realisoidaan pakkohuutokaupalla. Muu omaisuus voidaan realisoida muulla tavoin. Huutokauppa toimitetaan sähköisesti.

Velallisella on oikeus etsiä omaisuudelle ostaja ennen huutokaupan alkamista. Jos velallinen löytää omaisuudelle ostajan, omaisuus myydään velallisen löytämälle ostajalle. Omaisuus voidaan myydä velallisen löytämälle ostajalle vähintään ulosmittausmääräyksessä ilmoitettua arvoa vastaavasta summasta tai alemmasta summasta, jos tämä riittää kattamaan koko velan ja täytäntöönpanokustannukset.

Ulosmitatun omaisuuden realisoinnin myötä kaikki kyseiseen omaisuuteen liittyvät turvaamistoimet lakkaavat.

Jos velallisella on ulosottomiehelle luovutettujen täytäntöönpanomääräysten mukaan vastasaatavaa velkojalta, ulosottomies suorittaa kyseisten summien kuittauksen säädetyn menettelyn mukaisesti. Jos koko määrä on säädetyn menettelyn mukaisesti mahdollista kattaa kuittaamalla, mitään muita pakkotäytäntöönpanotoimia ei toteuteta. Kuittausta ei voi käyttää elatusmaksujen perinnässä.

Muiden kuin rahamääräisten veloitteiden täytäntöönpanoon sovellettavista vaatimuksista säädetään laissa erikseen.

Pantaessa täytäntöön lasten huoltajuuden siirtämistä koskevaa päätöstä otetaan menettelyyn mukaan ulosottomiehen lisäksi henkilö, jolle lapsen huoltajuus on määrä siirtää, sekä lastensuojeluviranomaisten edustaja. Lapsen edun puolustaminen on varmistettava.

Jos oikeuden päätöksellä on määritetty tietty omaisuus tai esine kantajalle kuuluvaksi, ulosottomies takavarikoi sen velalliselta ja siirtää sen kantajan haltuun.

Ainoastaan täytäntöönpanomääräyksessä nimenomaisesti mainittuja henkilöitä voidaan muuttaa sisään asuinhuoneistoon (tai heidät voidaan häätää) oikeuden päätöksen sisällön mukaisesti. Poliisilta voidaan tarvittaessa pyytää virka-apua.

Jos päätöstä, jonka mukaan suoritusvelvollisen (velallisen) on toteutettava tai lakettava toteuttamasta tiettyjä omaisuuden tai varojen siirtoon liittymättömiä toimia, ei toteuteta, ulosottomies laatii tästä muistion. Muistio toimitetaan edelleen täytäntöönpanopaikan alioikeudelle, joka antaa määräyksen, jonka mukaan alkuperäisessä päätöksessä mainitut seuraukset on saatettava voimaan (tämä merkitsee, että jollei vastaaja ole pannut päätöstä täytäntöön asetetun määräajan kuluessa, kantajalla on oikeus toteuttaa toimia tai lakkauttaa toimien toteuttaminen vastaajan varoja käyttäen; hänellä on oikeus periä tarvittavat kustannukset vastaajalta). Jos alkuperäisessä päätöksessä ei ole määräyksiä seurauksista, tuomioistuimien tutkii, onko päätöksen täytäntöönpanoa koskevia järjestelyjä syytä muuttaa.

Jos tuomioistuimen päätöksessä tarkoitetut toimet ovat sellaisia, että ainoastaan vastaaja itse voi ne toteuttaa (tai lakata toteuttamasta niitä), eikä hän noudata päätöstä, vastaajalle voidaan määrätä sakkoa kantajan hyväksi ja hänelle voidaan antaa määräys päätöksen täytäntöönpanoon sovellettavasta uudesta määräajasta. Sakon maksaminen ei vapauta vastaajaa veloitteesta toteuttaa tuomioistuimen päätöksessä tarkoitettuja toimia (tai lakata toteuttamasta niitä).

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanoa koskeva määräys voidaan toimittaa täytäntöönpantavaksi 5 vuoden kuluessa lopullisen päätöksen voimaantulosta. Määräaika kiireellisesti täytäntöönpantavien tuomioistuimen päätösten toimittamiselle alkaa kulu päätöksen hyväksymispäivää seuraavana päivänä. Työpaikan palauttamista koskevat täytäntöönpanomääräys voidaan jättää täytäntöönpantavaksi kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymispäivästä.

Jos vaatimus koskee säännöllisesti toistuvaa maksusuoritusta, täytäntöönpanomääräys on yleensä voimassa koko sillä ajanjaksolla, jolla maksettavaksi määrätyt summat on suoritettava, ja määräaika kunkin maksun täytäntöönpanon hakemiselle alkaa päivänä, jona maksu erääntyy maksettavaksi.

Muiden viranomaisten tai toimielinten täytäntöönpanokelpoisten päätösten täytäntöönpanon hakemisen osalta

on säädetty erityisistä määräajoista.

Jos tuomioistuin on tärkeinä pitamiensä syiden vuoksi pidentänyt määräaika, johon mennessä täytäntöönpanomääräys on toimitettava täytäntöön pantavaksi, se voi uusia pidennyksen, jollei laissa toisin säädetä.

Ulosottomiehen toteuttamat täytäntöönpanotoimet ovat voimassa, kunnes kyseinen ulosottomies peruuttaa ne. Jos ulosottomiehen toimien laillisuus riitautetaan valitusteitse ja tuomioistuin on todennut valituksen kokonaan tai osittain oikeutetuksi, valitusasiaa tutkiva tuomioistuin voi peruuttaa kaikki toteutetut toimet tai osan niistä.

Omaisuuksien ulosmittaus ja muut tuomioistuimen asettamat väliaikaiset turvaamistoimet ovat voimassa, kunnes ne on peruutettu (tai korvattu toisella toimella), tuomioistuin on soveltanut niitä tai ylempi tuomioistuin on peruuttanut ne valituksen johdosta.

Ulosmitatun omaisuuden realisoinnin myötä kaikki kyseiseen omaisuuteen liittyvät turvaamistoimet lakkaavat.

Ks. myös vastaus kysymykseen 3.2.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Ulosottomiehen toimista voi valittaa viimeistään 20 päivää sen jälkeen kun valituksen tekijä sai tietää tai hänen olisi pitänyt tietää kyseisestä toimen toteuttamisesta tai laiminlyönnistä, mutta kuitenkin enintään 90 päivän kuluessa toimen toteuttamisesta. Valitus osoitetaan suoraan ulosottomiehelle. Ulosottomiehen on käsiteltävä valitus viiden työpäivän kuluessa. Jos ulosottomies kieltäytyy hyväksymästä valitusta kokonaan tai osittain, valitus ja ulosottomiehen määräys toimitetaan sille alueelliselle tuomioistuimelle, jonka lainkäyttöalueella ulosottomiehen toimisto sijaitsee.

Tuomioistuimen toteuttamia toimia koskevista muutoksista tai niiden peruuttamisesta päättää alkuperäinen tuomioistuin - tai ylempi tuomioistuin, jos kyseessä on muutoksenhakuasia.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suoja koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Ks. myös vastaus kysymykseen 3.2.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

■ Päivitetty viimeksi: 11/07/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.